

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint
TELEFON 14 SZ.

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK
Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT

Megjelen vasárnap
Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K

A nő.

Sociologiai egyesületeinkben egyre és meg újra kísért a feminizmus kérdése. Felolvasásokat tartanak, vitaestéket rendeznek a nélkül, hogy a kérdés megoldásához csak egy lépéssel is közelebb jutnának. A felolvasások és vitaesték után is megmarad a régi állapot: akik hívei voltak a feminizmusnak, továbbra is azok, a kik ellene harcoltak, továbbra is harcolnak, továbbra is hadakoznak a nő egyenjogúsítása ellen. A kapacitáció egyik részről sem sikerült. A két tábor dacosan áll szemközt egymással. Az egyikben villogó haragos szemű nők, a másikban gunyosan mosolygó férfiak. Ám a kérdés felszinen van, s talán még évtizedekig vehemens, izgalmas és tüzes hangú polemikák tárgya lesz.

A közel jövőben a feministáknak semmi reményük sem lehet arra, hogy a már elfoglalt tereken kívül újabb hódításokkal büszkélkedhessenek. A hivatalokban tért hódítottak, a tudományos pályák részben megnyitottak előttük. Ériék be ezzel. És ne kalandozzanak vágyaikkal olyan tájak felé, ahol a férfi erős, edzett fizikumára van szükség, ne vágyakozzanak olyan magaslatokra, ahonnan sokszor még az erős, edzett férfi is leszédül, ne kívánkozzanak oda, ahol a legszilajabban dühöng az élet harca, ahol ágyuk dörrögnek, golyók sivitanak és kardpengek csattognak.

A polemikák közepette vegyenek anynyi időt maguknak, hogy egy futó pillantást vetnek a távol multakba. Nézzék meg az őskor asszonyait, akik a legalantasabb szolgálai munkát végezték. A férfi künn járt a réten, vagy a hegyek közt és vadakat űzött, a nő kizárólag a házi teendőket végezte kicsiny gunyhójában. A férfi, ha kellett, ijjal, kopjával hadba szállott, a nő a gyermekeit gondozta. Az ókorban sem jutott nagyobb szerephez a nő. Csak arra való volt, hogy a küzdésben elfáradt férfi homlokát kezével végigsimogassa, táncával, dalával a komor férfi gondjait elűzze.

Mily szédítő szakadék tátong az akkori és mai nő között. Ma a nő tiszteletet, szeretetet és gyöngédséget élvez. Gondozzuk és féltjük. Otthonunkban mosolygós, kedvre derítő angyalunk. Minden jóval ellátjuk, érte dolgozunk, szenvedünk küzdünk. És mindezt azért, hogy távol tartsuk

őt az élet küzdő porondjától, amelyen a lelkek eldurvulnak, a szívek megkeményednek, az érzések eltompulnak.

Dehogyan is félünk attól, hogy a nő kiszorít bennünket a pályáról. Szó sincs róla. Ebben a tekintetben egészen nyugodtak vagyunk. De igenis, féltjük az otthonunkat, a családi életünket, a gyermekeinket. Attól félünk, hogy a feminizmus féktelensége megfoszt bennünket az élet egyetlen kedves pihenőjétől: A meleg tüzhelytől, serkentő vigaszunktól, mosolygó gondüzönktől, szelid álminktól. Attól félünk, hogy hazatértünkben nem fogad többé az asszony kacagó gondtalansága, a gyermekek kitoró öröme. De elénk vánszorog egy fásult, a küzdelemben maga is kimerült, koravén asszony, aki rég elfelejtette a mosolyt, a kinek arcáról eltűntek a vidámság rózsái, aki unott és blazirt, aki maga is üdítő, napsugaras vigaszra szorul.

Ime, így fest az a jövő, amelynek boldog eljövételét fennen hirdetik a feministák. Elégedett, boldog családanymat nem találunk köztük. Mindössze egy pár kesernyész kisasszonyt, akik túl vannak már azon a koron, hogy csöndes otthonról álmodhatnának. Éppen ezért nem is kell talán fölöttébb komolyan venni az egész mozgalmat, inkább futó szeszélynek, amely néhány elkeseredett szívből pattant ki. Olyanok ezek a feministák, mint a szegény rongyos fiú, aki karácsony estéjén egyedül bolyong az utcákon, fázva dideregve, otthontalanul. Az egyik fényes palotából ragyogó karácsonyfa sugárik feléje. Összeszorul a szíve és nagy elkeseredésében követ ragad, és bezuzza vele a palota ablakát, éppen azt, ahol együtt van a család boldogan, meghittén, melegen. Ilyenek a feministák!

A verbászi polgári leányiskola ifjusági előadása.

A két Verbász nemesen gondolkodó intelligenciájának áldozatkészségéből felállított, a közoktatási kormánytól segített s nyilvánossági joggal felruházott polgári leányiskola f. hó 13 és 14-én mutatkozott be, — fennállása óta immár harmadszor, — meghívott közönség előtt nyilvános szereplésével.

A fiatalintézetnek, — mely még csak 5 év óta áll fenn, — ezen harmadik nyilvános szereplése is fényesen, nagyon fényesen sikerült s ismételten igazolta az iskolának nem csupán létjogosultságát, hanem azt is, hogy mily

nagy feladatot teljesít a magyar érzés, nyelv, kultúra terjesztésében s hogy méltán sorakozik azon testvérintézetek mellé, melyek a nemzetiségi közép-pontokon, már régibb idő óta teljesítik hazafias missziójukat!

De még más, finom paedagógiai érzékre valló célja is volt ezen zenei és szavalati gyakorló előadás rendezésével az intézet nemes hivatása magaslatán álló igazgatónőjének s tanítótestületének! Az tudniük, hogy a nyilvános fellépésben a növendékek előadó ügyessége és bátorsága gyarapodjék, továbbá, hogy a szép és művészi iránt való érzékük fejlődése ezen az uton is támogatásban részesüljön s végül, hogy a leánykák a nyilvános beszámolás örömeiben fáradságuk jutalmát élvezzék.

A jól összeállított műsor, a változatos számok, eleve felköltötték a nagy közönség érdeklődését, úgy hogy a kaszinó nagyterme a két előadásra zsufolásig megtelt. Képviselve volt ott nemcsak a verbászi társadalom minden osztálya, továbbá a környék intelligenciája is nagyszámmal, de megtisztelte a szép ünnepeket szíves megjelenésével nagyságos Baranyai Gyula ministeri biztos, a polgári iskolák ministerileg kiküldött látogatója is, ki már pénteken érkezett hivatalos körútjában Verbászra s örömeit hosszabbította meg ottmaradását, csak-hogy jelen lehessen ezen ifjusági előadáson! És a leányiskola matinéja iránt érdeklődő lelkes vendégsereg nem is csatlakozott várakozásában, mert hisz a rózsásarcu fiatal szereplők oly tiszta, nemes és sokáig emlékezetben maradó élvezetet nyújtottak az egybegyűlteknél, amilyen élvezetre, elért eredményre, azok semmi esetre sem számíthattak. — Hisz remélték, hitték, tudták, hogy erős igyekezettel, nagy buzgalommal járnak majd el szép feladatuk elvégzésében, de a kitűzött műsor ily felséges lefolyására bizony még sem gondoltak. Százszorosán dicsérendő ezért az az akarat, amely erővel párosulva ilyen gyönyörű eredményt tudott létrehozni . . .

Az ünnepély este 7 órakor vette kezdetét s az ünneplő hangulat, az ifjuság ragyogó arcáról átszállt a közönségre, mely feszült figyelemmel hallgatta és gyönyörrel nézte a műsor minden egyes számát. — Az előadás részletes, pontonként való méltatásáról sajnos, helyszűke miatt, le kell mondanunk, de szíves-örömeit közöljük a műsort egész terjedelmében:

1. A tavasz bevonulása. Előkép. Szereplők: Rehorn Ilona, Art Erzs, Terján Erzs, Léh Ilona, Krausz Giza, Kuch Ilon, Solz Tinka, Hinkel Katica, Sefcsik Mariska.

2. II. Rhapsodie hongroise: Liszt F. Zongorán: Klein Flóra.

3. Irénke születésnapja. Vigj. I felv. írta Hajtman Etel. Szereplők: Irénke, Tessényi Ilon, Mariska, Smidt Erzs, Rózsika, Klein Flóra, Eszti, Klein Erzs, Juliska, Szedmina Mariska, Márta, Vodring Aranka, Erzs, Garamszögi Margit, Mici, Vilner Lujza, Kati szobalány, Racity Katica. Történt az intézet dolgozó termében.

4. „Lieder Fantasién“ v. L. Kron. Hegedűn: Kirjakovits Milesza, zongorán kísérte Klein Flóra.

5. Jézus a kisderek közt. Előkép. Szereplők: Mikovity Anna, Csókityi Milka, Rónai Vera, Ország Ilona, Kozma Irma, Karger Margit, Kuntz Flóra, Hirsch Hedvig, Ergelasev Stana, Milutinovity Mil.

6. Marsch der Krieger aus d. Op. Atalia. Zongorán 4 kézzel: Valter Ella és Markovits Milena.

7. Frau Geyer und Frau Bayer, Op. v. Baselt. Előadta Klein Flóra és Tessényi Ilon.

8. Családi kör. Előkép. Szereplők: Katyanski Mila, Markovity Milena, Mohr Katalin, Korbai Gusta, Repert Lujza, Schneider Erzs, Teisz Her.

9. Magyar népdalegyveleg. Enekelte az ifjusági énekkar.

A leányiskola agilis s szimpatikus igazgatónőjéről, Steczikné Resch Sarolta úrnőről, továbbá az intézet derék tanártestületéről őszinte elismeréssel emlékezett meg a közönség, emlékezünk meg mi is, hiszen az ő fáradhatatlan buzgóságukat, szakértelmüket és műérzéküket dicsérte az elért szép eredmény. S minden esetre a kivívott sikerben méltó dicséret illeti az összes szereplő fiatal lánykakat is, kik mindannyian képességük legjavát s minden ambíciójukat érvényesítették. A szülőközönség viszont megnyugvással s örömmel tapasztalhatta, hogy a verbászi polg. leányiskolában gyermekeik nevelését jó kezekre bízta, mert művelt, értelmes, odaadó hűségű honleányokká nevelődnek leánygyermeik ezen iskola falai között.

Ugyanily jó véleménnyel távozott Verbászról, a jelenvolt ministeri biztos, Baranyai Gyula is, ki előző napon végighallgatva az osztályokban folyó nevelő-tanítást, megvizsgálva az iskola szertárait, felszerelését, — nemcsak a tanítótestület előtt fejezte ki tapasztalatairól teljes megelégedését, hanem érintkezésbe lépett Verbász vezető férfiaival is, felajánlva nekik szíves támogatását, hogy a verbászi államilag segített, társulati polg. leányiskolából, minél előbb internátussal egybekapcsolt állami leányiskola lehessen! A verbásziak, így Baranyai biztos urat, — ezen második látogatása után, — nemcsak mint tudós, művelt s rendkívül rokonszenves ministeri kiküldöttest, de mint fejlődő intézetük egyik legőszintébb jóakaróját is tisztelhetik.

HIREK

— **Meghívó.** Kula község képviselőtestületének 1909 febr. 21-én d.e. 9 órakor kezdődő és a község háza tanácstermében tartandó rendkívüli közgyűlésre. Tárnyasozat: 1. Vágóhid tervének és költségvetésének bemutatása és jóváhagyása, a tervezési költségek kiutalása, a vágóhid helyének kijelölése. 2. Az előjárás jelentése a Szt. István utca kikövezése tárgyában megtartott versenytárgyaláshoz. 3. A Ferenc József tér s a Kossuth Lajos utca kövezése és egy ipari szakoktatás céljaira szolgáló tanintézet jóváhagyó megyei törvényhatósági véghatározat meghirdetése. 4. Fogyasztási adó pénztárnok megválasztása 3 évre. 5. özv. Szántó Jánosné és Schlemender Ádámné kérelme 1000 K kölcsön megszavazása iránt. 6. Peicsits Pál kérelme 300 K kölcsön megszavazása iránt. 7. Fárász József (Balzsam) kérelme 1500 K kölcsön megszavazása iránt. 8. Schönberger Konrád kérelme 1600 K

kölcsön megszavazása iránt. 9. Bartencz Jakab és neje kérelme 1000 K kölcsön megszavazása iránt. 10. A helybeli önkéntes tűzoltóság kérelme két hid melletti kutszivattyúk beszerzése és felállítása, valamint a Mátyás király utcai hid építési költségeinek a községi pénztárból leendő fedezése tárgyában. 11. Schmidt Ferenc kántor tanítónak kérelme községi pótdadjának elengedése iránt. 12. Fürst Adolf kérelme 8-15 K községi pótdadó törlése iránt. Kula, 1909 febr. 18. Tyovin Ilija bír. Kugler Béla jegyző.

— **Meghívó.** A kulai ipartestület f. hó 21-én farsang vasárnapján a rokkant alap s saját könyvtára javára a Halász-féle „Hungaria“ vendéglőben jótékony célu táncmulatságot rendez, melyre t. Cimet és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté este 8 órakor. A kulai iparos dalárda közben néhány magyar dalt fog énekelni. Beléptidj személyekint 80 f, családjegy 3 személyre 2 K. Felülfizetéseket, tekintettel a jótékony célra köszönettel fogadunk és hirlapban nyugtázzunk.

— **Magyarország főiskolai birkózó bajnoksága.** A nyár folyamán megemlékeztünk Rác György kulai nagybirtokos fiának Rác Vilmos joghallgatónak a londoni olimpiai versenyeken való szerepléséről. Most örömdetesen értesültünk arról, hogy ismét diadalra juttatta a bácskai színeket. Megnyerte Magyarország főiskolai nehézsúlyú birkózó bajnokságát Debreczenben.

— **A vasutállomási távbeszélő** létesítése érdekében a mult számunkban megjelent kis közleményre a következő levelet vettük:

5864 sz. 1909

A Bácskai Közérdek tek. szerk. Kula.

Becsés lapja f. évi 6-ik számában a kulai postahivatal és a vasutállomás közt való távbeszélő összeköttetést a közönség érdekében kívánatosnak jelezte.

Értesitem, hogy a berendezésnek nincs semmi akadály, ha az érdekeltség a berendezési költségeket megfizeti és az előfizetési, valamint a huzalfentartási díjaknak 3 éven át való fizetésére kötelezettséget vállal. A távbeszélő készüléknek a vasutállomáson való felszereléséhez az érdekeltségnek a máv. budapest-jobbparti üzletvezetőség írásbeli beleegyezését is ki kell kérnie. A kérdés másik megoldása az volna, ha a vasutállomás használatára az üzletvezetőség kérne állomást.

A kincstár költségére berendezendő díjmentes állomásról természetesen szó sem lehet és így ezen ügyben csak akkor intézkedhetem, ha az érdekeltség a kezdeményező lépéseket megteszi.

Temesvár, 1909 febr. 9.

P e t h ő

kir. posta-távirda-főigazgató

Köszönjük a t. posta-távirda-igazgatóságának azon figyelmét, melyben szerény fől-szólalásunkat részesítette; de engedje meg, hogy ezen levélhez csak egy megjegyzést fűzzünk. Nekünk nem tanácsokra, hanem a vasutállomáson telefonra van szükségünk. Tanácsokkal el vagyunk látva.

— **Elnök változás.** A kulai ipartestület mult vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését, mely alkalommal elnökké egyh. újra Wighart Ede úr lett megválasztva, de nem fogadta azt el, bármennyire kérte is a közgyűlés. Krämer Márton kalapgyáros, közszeretben álló iparostársunk választott meg elnökké, kinek megválasztása sok reményre jogosít bennünket. Az elnöki székéből távozó Wighart Ede úr sok évi érdemeit a közgyűlés jknyvben örökítette meg s neki jkvi köszönetet szavazott.

— **A kulai iparos kör** f. hó 13-án tartott halpaprükással és táncsal egybekötött házi estélyén felülfizetni szívesek voltak: Treuer József bád. 2-40 K, Ábel Vendel 2 K, Imhof János ifj., Körmöczy József, Bischof Ferencz, Juhász István, N. N. 1-1 K, Podola Nándor, Sevaracz István ifj. 80-80 f, Mátéffy Imre 70 f, Trebitscher Endre, Varga Károly ifj., Bruzla János, Nagy János tüzer, Schlemender István, Sevaracz Károly 40-40 f, Dévai Pál 20 f, fogadják a nemes szívű adakozók az elnökség őszinte köszönetét.

— **Halálozás.** Csak pár hónappal ezelőtt hoztunk hirt egy súlyos gyászestéről, mely községünkben a közszeretben és tiszteletben álló Schick-családot a család fejének: Schick Mátyás nyugalm. főszolgabírónak elhunytával érte és alig három havi özvegység után a gyászba borult hitves is követte a rajongásig szeretett férjét egy szebb, boldogabb hazába. Özv. Schick Mátyásné sz. Gutvein Gizella f. hó 17-én életének 53-ik évében hosszas szenvedés után örök álmra hunyta le szemeit, s akit jóságos tekintete a m. évi nov. 13. óta hiába keresett, immár viszontlátja. A jólelkű, nemesszívű urinó elhunytát gyermekei, veje: Scultéty Ferenc árvaszéki elnök, testvérei és nagyszámu, tekintélyes rokonság gyászolja. Temetése f. hó 19-én óriási részvét mellett ment végbe, amely alkalommal a koszorúkkal elhalmozott ravatal fölött Wagner G. Adolf ujverbászi ág. ev. lelkész nagyszabásu megható gyászbeszédet — Stiegemár cservenkai ág. ev. lelkész pedig egy gyönyörű, mély érzésű imát mondott. A gyászestéről a mélyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki:

Schick Gizella férj. Scultéty Ferencné jével, Schick Gyula és Ernő gyermekei úgy a maguk mint testvérei és számos rokonai nevében fájdalomtól megtört, szomorodott szívvel jelentik, hogy felejthetetlen jó édes anyjuk, testvérük illetve rokonuk özv. Schick Mátyásné szül. Gutvein Gizella febr. 17-én d.u. 2 órakor, életének 53-ik évében, hosszas szenvedés után az Úrhoz követé, csak imént elhunyt, szeretett hitvesét. A megboldogult földi hamvai febr. 19-én (péntek) d. u. 2 órakor fognak az ág. ev. egyház szertartásai szerint a kulai protestáns sírkertben örök nyugalomra tétetni. Kula, 1909 február 17. Az ég áldása és kegyelme legyen és maradjon vele!

— **A kulai I. temetkezési egylet** febr. 27-én d. u. fél 4 órakor a csatornán túli magyar iskolában tartja 41. évi rendes közgyűlését, melyre minden egyleti tag meghívatik.

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte Csajági Bernát kulai tanítót, lapunk belmunkatársát. Édes anyja özv. Krausz Hermanné sz. Márkus Rozália, aki már 27 évóta fiánál tartózkodott, f. hó 14-én, életének 92-ik évében hosszú szenvedés után elhunyt. Halálát egyetlen fián kívül nagyszámu rokonság, unokák, déd- és ükunokák siratják és gyászolják. Temetése a m. hétfőn délután Kula közönségének nagy részvéte mellett ment végbe. A ravatal fölött Rosenfeld Henrik bajai hittanár mondott nagyhatásu gyászbeszédet, melylyel a nagyszámu hallgatóságot könnyezésre indította. Az aggmatrona elhunytáról a gyászoló gyalád a következő gyászjelentést adta ki:

Csajági Bernát és neje született Schwarcz Lujza, valamint gyermekeik Ilonka és Henrik úgy a maguk, mint a rokonok, unokák, déd- és ükunokák nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy édes anyja, illetve anyósa, nagyanyjuk, dédanyjuk özv. Krausz Hermanné szül. Márkus Rozália életének 92-ik évében, február 14-én d. e. 11 órakor hosszú szenvedés után elhunyt. A drága halott hült tetemét február 15-én d. u. 4 órakor fogjuk a helybeli izr. temetőben örökös nyugvó helyére elhelyezni. Kula, 1909 február 14. Legyen emléke áldott!

— **Szilbácson** a mult év végén megválasztott Susztrán Nityifor gkel. tanító leköszönése folytán üresedésbe jött tanítói állásra Tyurity Szevan kulai tanító választott meg, aki megis kezdte már működését.

— **Nő mint tanfelügyelő.** A horvát-szlavon országos kormány Cvetitic Klotil do a zágrábi kir. női szakiskola igazgatónőjét, az összes horvát-szlavon női szakiskolák tanfelügyelőjévé nevezte ki.

— **Magyar szintársulat Szarajevóban.** Dr Farkas Ferenc a szabadkai szintársulat igazgatója társulatával a tavaszi idényt Szarajevóban fogja tölteni.

— **Elmozdított végrehajtó.** Radics Lukács adai végrehajtó szabálytalan pénzkezelés miatt állásától elmozdított.

— **Gát- és zsilip-építés.** Ópalánka község a Vuk és Buszija nevű kenderáztatásra használt fokoknak földdel s zsilippel leendő elzárására a szükséges munkák vállalatba adása végett március 1-én d. e. 9 órakor 2842 K. 54 fillér előirányzattal tart versenytárgyalást. Bánatpénz 10%. A munkálatokra vonatkozó árlejtési feltételek, költségelőirányzat és tervrajz az előjáróságánál megtekinthetők.

— **Gazdasági építkezések.** A pusztapéklai mkir. rizstelep intézősége márc. 29-én d. e. 11 órakor tart versenytárgyalást a magtárépület kibővítésére, a rizszárító felépítésére és felszerelésére, valamint iskola építésére és régi tisztalak átalakítására összesen 33573:52 K előirányzattal. Bánatpénz 5%. A tervek, költségvetések, ajánlati lap és felvételek a pusztapéklai m. kir. állami gazdaság intézőségénél megtekinthetők.

— **Az új hajózási fuvardíjak.** A dunai hajózási társaságok kartelje a napokban alapította meg az új hajózási campagnera vonatkozó fuvardíjakat. Az új díjak nagyjában a tavalyiak niveljén állanak. A fuvardíjak 100 kilogrammonként a szállítási adóval s biztosítási díjjal együtt Budapestre a következők: Ujvidékről 54—56 fill. Bezánról 45—48 fill. Zentáról 57—60 fill. Titelről 55—58 fillér. Györbe a fuvardíjtétel 22 fillérrel, Bécsbe 60 fillérrel magasabb.

— **A csendőrök nőülhetnek.** A honvédelmi miniszteriumban egy néhány év óta tapasztalták, hogy igen sok fiatal csendőr a szolgálatból kilépett, mivel nem engedték meg nekik a nőülést, úgy hogy a csendőrök száma ennek folytán igen megapadt. E körülmény arra indította az intéző köröket, hogy a csendőröknek 3 évi szolgálat után, vagyis oly időben, a midőn már oly fizetésbe jutnak, hogy családot fenntarthatnak a nőülés megengedtetik. Mindazon csendőrök pedig, akik az utóbbi két évben kiléptek a csendőrség kötelékéből, visszaléphetnek.

— **A kereskedelem magyarosítása.** Örvedetes újítást léptet életbe Kossuth Ferenc, kereskedelmügyi miniszter. Kereskedelmünk nyelvét magyarrá akarja tenni és ezen célból a budapesti kereskedelmi és iparkamarát magyar nyelvű műszavak gyűjtésével és újak alkotásával bizta meg, hogy így a német kifejezéseket, melyek belforgalmunkban általánosan uralkodókká váltak, kiszorítsa. Egyben megígérte és biztosítja a kereskedő világot arról, hogy a táviró hivatalok épen úgy fogják díjazni az ujonnan életbelépett műszavakat, mint az eddig használatban levőket. Magyar nyelv és nemzetiség szempontjából csak örülhetünk ez újításnak, illő, hogy minden magyar kereskedőnél szíves fogadtatásra találjon és gyakorlatilag is érvényesüljön.

— **Petőfi sorsjáték huzása.** A Petőfi Társaság által a Petőfi Ház céljaira rendezett tárgysorsjáték huzását okvetlen megtartják március hó 6-án. A 25000 K-ás főnyeremény, mely Löw Sándor ékszerész, főhercegi udvari szállító izlését dicséri, a Kossuth Lajos-u. 4 sz. alatti bank kirakatában pompázik, míg a két második nyeremény a Rákóczi-út 1 sz. nagytözsde kirakatát díszíti. A kiállított pompás nyeremények előtt állandó a csoportosulás. A többi 2010 nyeremény 76000 K értéket képvisel. Olyan összeg, amely szinte példátlan 1 K-ás sorsjegyek ellenértékéül. Petőfi összes költeményeinek díszkiadása, melyet a Társaság minden 40 drb. sorsjegy vevőjének megküld ajándékkul, annyira megnyerte a közönség tetszését, hogy a hálás köszönő levelekkel újabb 40-es megrendelések történnek. Eddig 3000 diszkötetet küldött szét a Petőfi Társaság. Az 1 K-ás sorsjegyek megrendelhetők a sorsjegyirodában. Budapest, IX., Boráros-tér 2. és az összes hazai bankokban és tőzsdékben.

— **Szőlőbirtokosok** részére egészséges fajtisza szőlő csak a „Mileniumtelep” Nagyösz, Torontál megye oltványaival érhető el, melyeket a vállalat legolcsóbban szállít. Magyar, vagy német, vagy román, vagy szerb főárjegyzék ingyen és bérmentve.

— **Gözfürdői napok Kulán.** Vasárnap, hétfőn, szerdán, csütörtökön és szombaton férfiak; kedden, és pénteken nők számára. Kádfürdők napon-ta férfiak és nők számára. Fürdő nyitás reggel 6 órakor. Kácfürdő 7 órakor.

— **Báli czipők, keztyűk, legyezők,** nyakkendő, férfi ingek csakis jobb kivitelben és nagy választékban Kardos-nál Kulán.

Nyilvános köszönet.

Felejthetetlen, jó anyánk elhunyt alkalmával az őszinte részvételnek és rokonszínűségnek oly számos bizonyítékával halmozta el bennünket, hogy azokat egyenként külön-külön megköszönnünk lehetetlen. Fogadják tehát mindazon jó barátaink és ismerőseink, a kik e keserű megpróbáltatásunk idejében nemesszívű, őszinte részvételükkel demonstrálásával fájdalomukat enyhíteni és nagy veszteségünket elviselhetőbbé tenni igyekeztek, ezton szívőből fakadó, hálás köszönetünket. Az ég áldása legyen a nemesen érző, résztvevő szívekkel!

Kulán, 1909 febr. 18.

Csajági Bernát és családja

Messaline
Radium
Louisine
Taffet

Selyem

és „Henneberg” selyem 1 K 35 f-tól feljebb, bérmentve és vámmentesen. Minta postafordultával.

Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich

Gabona árak: Budapesten:

Buza áprilisra	—	13.10
Zab	—	8.70
Tengeri májusra	—	7.38

Kulán:

Buza	—	12.30
Zab	—	7.90
Tengeri	—	6.40

247.909.

Pályázati hirdetés

Kiskér községben lemondás folytán üresedésbe jött közs. **rendőrvezetői és gyalogrendőri** állásra pályázatot hirdetünk.

A rendőrvezető évi 680 K, a gyalogrendőr 600 K díjazásban s 50-50 K ruhaáttalányban részesül; felszerelést a község adja.

A német nyelv bírása igazolandó.

Szabályszerűen felszerelt kérvények **február 25-ig** aolirt községi előjáróságánál benyújthatók.

Kiskér, 1909 február 6.

Korbai Pál
jegyző

Schmidt József
2. biró

Rác György Jolánföldi szőlőtelepe és kertészete : Kulán

eladásra ajánlja leszállított árakon:

hazai gyökeres és sima szőlőveszőit, kiváló bor- és csemege-fajokban, amerikai Riparia Portalis és Rupestris Monticola gyökeres és sima veszőit, direkttermő Othello szőlőveszőit és sima zöld ojtványait. Azután **kitűnő fajokban** őszibarack, kajszin, körte és almafákat. Végre az **élősvények legjelesebbjét** egy, kettő és három éves **Maklura-Aurentiákát**, és kettő és három éves **Gleditsiát.** 2-9

Kivádatra árjegyzéket küldünk.

Mezőgazdasági gépek.

Tisztelettel értesítem a t. gazdaközönséget, hogy Kulán Szt-István-u. 356 sz. alatti házamban mezőgazdasági gépeket tartok olcsó eladásra és pedig:

14 soros vetőgépek ára	212 K
15 „ „ „ „	225 K
17 „ „ „ „	235 K
18 „ „ „ „	310 K

Trieur (konkolytisztító) furott hengerrel 80 K
Szecskaavágó 36 K

A fizetés részletekben is történhet.

Eladom továbbá a nem rég berendezett villamos világítási berendezést és különféle lusztereket.

Steinhardt Jakab.

teljesen látható írásu

ÍRÓGÉP

következő előnyt nyújt:

- A **STOEBER** írógép írása az első betűtől az utolsóig teljesen és állandóan látható.
- A **STOEBER** írógép az összes rendszerű írógépek előnyeit magában foglalja és azokon kívül számos újítással van ellátva.
- A **STOEBER** írógép 45 acél-billentője 90 írásjelet ír.
- A **STOEBER** írógép betűkarjai könnyen kicserélhetők.
- A **STOEBER** írógép visszaváltóval van ellátva és tizedes tabulátorral (rovatolókészülékkel) is szállítható.

Magyarországi vezérképviselőt:

Lukács és Schwarcz Bpest, V. Vácikörút 60

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző eladási hirdetés.

A nagyméltóságú Földművelésügyi Miniszterium 60900/1896 számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályú sima és gyökeres Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis amerikai vadvessző, valamint ugyanily anyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege fajú gyökeres fás és zöldoltványok ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége
16-26 TAPOLCZA (a Balaton mellett)

A bácsalmási járás főszolgabírójától
799 sz. 907

Pályázati hirdetmény

Mélykút községben lemondás folytán megürült és évi 857 K fizetéssel javadalmazott **községi II. segédjegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hivatalomba **március 7-ig** nyújtsák be.

Bácsalmás, 1909 febr. 13.

Koller Oszkár
főszolgabíró

18267/II. fő-909 sz.

Pályázati hirdetmény.

A pusztá—péklai m. kir. rizsgazdaságon az alább felsorolt épületek felépítésénél illetve átalakítása és felszerelésénél előforduló összes munkákra — a vállalkozó által szolgáltatandó anyagokkal együtt — tervek és előmeret-költségvetések alapján **33573-52 K költségeloiránnyal** ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

- A vállalati uton biztosítandó mukálatok a következőképp irányoztattak elő.
1. magtár épület kibővítése 9787-43 K
 2. rizsszáritó felépítése és felszerelése 9412-43 K
 3. iskola építése és régi tisztalak átalakítása 14373-66 K

összesen 33573-52 K

Felhívom pályázni szándékozókat, hogy egy K-ás bélyeggel és a borítékra: „Ajánlat a 18267/II. fő-909 sz. felhívásban kiírt építési mukálatokra“ felirással ellátott írásbeli zárt ajánlatukat, melyben kinyilatkoztatják, hogy a fent elősorolt építkezési munkákat a költségvetésekben foglalt egységi árakkal szemben hány százalék engedménnyel vagy felülfizetéssel hajlandók elvállalni legkésőbb **f. évi március 29-én d.e. 11 óráig** lepecsételve, a pusztá—péklai m. kir. rizsgazdaság intézőségéhez (Bács m.) személyesen vagy posta útján adják be.

Az előírt 5% **bánatpénz** az ajánlathoz nem csatolható — hanem készpénzben vagy állami letétre alkalmas óvadékképes értékpapírban — a m. kir. rizsgazdaság pénztáránál előlegesen letétbe helyezendő s a letételt igazoló elismervény, valamint pályázó vagy megbízottja képesítését igazoló okmány — az ajánlathoz csatolandó.

Később érkezett, a közszállítási szabályzatban foglalt feltételeknek meg nem felelő, az ajánlati mintával meg nem egyező, vagy kellőleg fel nem szerelt ajánlatok figyelmen kívül hagyatnak.

Az ajánlatok ugyanazonnap fognak felbontatni és bizottságilag tárgyalatni, fenttartatik azon jog, hogy a beérkező ajánlatok közül tekintet nélkül az ajánlati árakra, szabad tetszése szerint választhasson, illetőleg a munkák végrehajtását — felsőbb jóváhagyás fentartásával — arra a vállalkozóra bízassa, aki a jó és megfelelőleg készített munkák teljesítése iránt már előre is a legtöbb biztosítékot képes nyújtani.

Vállalkozó ajánlatával a földmivelésügyi Minister ur döntéséig kötelezettségben marad. Az ajánlatban világosan kifejezendő, hogy pályázó a vonatkozó tervet, költségvetéseket, feltételeket és helyi viszonyokat ismeri és magát azoknak mindenben aláveti.

Az építkezésre vonatkozó tervek, költségvetések, ajánlati mintalap és feltételek a pusztá—péklai m. kir. állami rizsgazdaság intézőségénél megtekinthetők.

M. kir. földmivelésügyi Minister

Pályázati hirdetmény.

Liliomoson az egyévre szabadságolt **községi irnok** helye március 1-étől szeptember végéig betöltendő.

Javadalmazás évi 800 K mellékjövdelemmel.

Liliomos, 1909. febr. 17.

Rákics Miklós
jegyző

A bácsalmási járás főszolgabírójától
756 sz. 909

Pályázati hirdetmény

Jánoshalma községben elhalálozás folytán megüresedett **községi irnoki állásra** ezennel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hivatalomba **március 7-ig** nyújtsák be.

Ezen állás javadalmazása a következő:

Évi 800 K készpénzfizetés.

Évenként 4 öl tűzifa, melyet az előjáróság ingyen köteles házba szállítani.

Az ital és fogyasztási adónak a község által történő egyezségi megváltása esetén 50 K kezelési díj.

Bácsalmás, 1909 febr. 13.

Koller Oszkár
főszolgabíró

SVÁJJCZI BIKA

2 éves és 3 hónapos, 160 cm. magas, 240 cm. hosszú, 550 koronáért eladó

1-3 Bart Józsefnél, Kulán, a vásártéren

HÁZ

a Kossuth-Lajos-utcában, nagyobb műhelynek is alkalmas, más vállalat miatt eladó. Bővebb értesítést ad ifj. Schwerer József kovácmester Kulán

FARSANG
tréfás jelenetek, bohózatok, vigjátékok, humorisztikus felolvasások, szavaltatok és meghívók gyűjteménye megrendelhető CSAJÁGI B. tanítónál, Kulán.

LEGNAGYOBB-SZÜLŐGLTVÁNYISKOLA
AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELLETT LETESÜLT

MILLENNIUM
TELEP
NAGYŐSZ
TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT.HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM
NEM A
MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Sirolin

Ennek az étvágyat és a testiulnt, megszűnteti a köhögést, vildakot, ejjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, Influenza
ellen számitalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjük mindenkor „Roche“ eredeti csomagolásokat.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárterekben. — Ár Svjcuknál 4.— koronás

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos üzemű könyvnyomdájában, Kulán